

Rim Görnüşi Berkarar Edýär — Sekizinji San

Gum Binýatlar: Laodikeýa Adventizminde pygamberlik hakykatynyň ret edilmegi

Jeff Pippenger

2024-08-18

Soňky makalada biz Isanyň aşakdaky sözlerine salgylanypdyk.

Goýun eşigine bürenip size gelýän, emma içinden açgöz möjekler bolan galp pygamberlerden ägä boluň. Siz olary miwelerinden tanarsyňyz. Adamlar tikenlerden üzüm, ýa-da gançyrdan injir ýygarmy? Şeýle hem her bir gowy agaç gowy miwe berýär; emma çüýrük agaç erbet miwe berýär. Gowy agaç erbet miwe berip bilmez, çüýrük agaç hem gowy miwe berip bilmez. Gowy miwe bermeýän her bir agaç kesilip, oda atylýar. Şeýlelikde, siz olary miwelerinden tanarsyňyz. Maňa: «Agam, Agam» diýýänleriň hemmesi asmanyň Patyşalygyna girmez; diňe asmanlarda bolan Atamyň islegini ýerine ýetirýän girer. Şol gün köp adam maňa: «Agam, Agam, biz Seniň adyň bilen pygamberlik etmedikmi? Seniň adyň bilen jynlary kowup çykarmadykmy? Seniň adyň bilen köp gudratly işleri etmedikmi?» diýerler. Şonda Men olara açyk aýdarın: «Men sizi hiç haçan tanamadym; Menden daşlaşyň, eý, kanunsyzlyk edýänler». Şeýlelikde, Meniň bu sözlerimi eşidip, olary ýerine ýetirýän her kim paýhasly adama meňzediler; ol öz öýüni gaýanyň üstünde gurdy. Ýagyş ýagdy, joşgunlar geldi, ýeller öwürdi we şol öýe urdy; emma ol ýykylyp gaçmady, çünki onuň binýady gaýanyň üstünde goýlupdy. Meniň bu sözlerimi eşidip-de, olary ýerine ýetirmeýän her kim bolsa, öz öýüni çägäniň üstünde guran akylsyz adama meňzediler. Ýagyş ýagdy, joşgunlar geldi, ýeller öwürdi we şol öýe urdy; ol ýykyldy, onuň ýykylyşy hem örän uly boldy. Matta 7:15–27.

1863-nji ýyldaky pitne Laodikeýa ýagdaýyndaky Ýedinji gün adventizminiň gum üstünde galp binýat gurup başlamagynyň başlangyjyny alamatlandyrýar. Gum, mutlak hakykatyň Daşy bilen garşylyklylykda, şeýtany prinsipi bolan plýuralizmi aňladýar. Mutlak hakykat iki şaýadyň üstünde berkidilendir, we adventizmiň kem-kemden bir gapdala goýup gelen Habakkugyň iki mukaddes çyzgysynda görkezilen hakykatlar Mukaddes Kitapdan gelip çykýar hem-de Pygamberlik Ruhý tarapyndan tassyklanýar. Ol hakykatlar mutlakdyr.

Duşman, şu soňky günlerde durup biljek bir halky taýýarlamak işinden doganlarymyzyň we uýalarymyzyň aňlaryny sowmaga çalyşýar. Onuň mekir pelsepeleri akyllary şu sagadyň howplaryndan we borçlaryndan daşlaşdyrmak üçin niýetlenendir. Olar Mesihniň Öz halky üçin Ýohanna bermäge gökden getiren nuruny az gymmatly hasap edýärler. Olar biziň edil önümizde duran wakalaryň aýratyn üns berilmäge ýeterlik derejede möhüm daldigini öwredýärler. Olar asmandan gelip çykan hakykaty güýjünden gaçyrýarlar we onuň ýerine ýalan ylym berip, Hudaýyň halkyny öz geçmiş tejribesinden mahrum edýärler. “Reb şeýle diýýär: Ýollarda duruň, serediň, köne ýodalary soraň, ýagşy ýol niredede bolsa, onda ýöräň.” [Ýermeýa 6:16.]

“Hiç kimse imanımızın temellerini söküp atmaya kalkışmasın,—bu temeller işimizin başlangıcında, Söz’ün dua ile tetkiki ve vahiy aracılığıyla atılmıştır. Biz elli yılı aşkın bir süredir bu temeller üzerine bina etmekteyiz. İnsanlar yeni bir yol bulduklarını, atılmış olan temelden daha sağlam bir temel koyabileceklerini sanabilirler; fakat bu büyük bir aldaniştır. ‘Atılmış olandan başka hiç kimse başka bir temel koyamaz.’ [1. Korintliler 3:11.] Geçmişte birçokları yeni bir iman inşa etmeye, yeni ilkeler tesis etmeye giriştiler; fakat onların binası ne kadar süre ayakta kaldı? Çok geçmeden yıkıldı; çünkü Kaya’nın üzerine kurulmamıştı.” Testimonies, cilt 8, 296–297.

2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry ýetende, Mukaddes Ruhun ýagşylary hem geldi.

“Soňky ýagşy Hudaýyň halkynyň üstüne ýagmalydyr. Güýçli bir perişde gökden inmelidir, we tutuş ýer ýüzi onuň şöhraty bilen ýagtyldymalydyr.” Review and Herald, 1891-nji ýylyň 21-nji apreli.

Nýu-Ýork şäheriniň beýik binalary Hudaýyň bir degişi bilen ýere ýykylanda, ahyrky ýagmyr sepelep başlady. 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabry gelende, papalyk ýörelgeleriniň sil derwezeleri goýberildi.

“Şu höküm sürýän bikanunlyk döwründe, Reb şeýle diýýär diýen sözi ret eden protestant ybadathanalary geň bir ýagdaýa düşerler. Olar dünýä öwrülerler. Hudadan aýrylyşmaklarynda, olar ýalançylygy we Hudadan ýüz döndermegi ýurduň kanuny etmäge çalşarlar. Olar ýurtdaky häkimlere täsir edip, Hudaýyň ybadathanasynda oturyp, özüni Hudaýdyr diýip görkezýän günä adamsynyň ýitirilen agalygyny dikeltmek üçin kanunlar çykartmaga synanyşarlar. Rim-katolik ýörelgeleri döwletiň goragy astyna alnyp berler. Injil hakykatynyň garşylykly şaýatlygy, Hudaýyň kanunyny durmuşynyň düzgüni etmänler tarapyndan indi çydalyp bilinmez.” Review and Herald, 1897-nji ýylyň 21-nji dekabry.

Patriot Act Rim katolik ýörelgeleriniň goragynyň başlangyjyny alamatlandyrýar; bu gorag bolsa kem-kemden tiz wagtda giriziljek Ýekşenbe kanunyna alyp barýar. 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda üçünji hasrata degişli Ýslamy aňladýan dört ýel öwürip başlady.

“Perişdeler dört ýeli saklap durýarlar; bu, özüni goýberdirip gutulmaga we bütün ýeriň ýüzüne topulmaga ymtylýan gaharjaň at hökmünde şekillendirilip, ýolunda heläkçiligi we ölümi alyp barýar.

“Ebedi dünýäniň hut bosagasynda uklap ýatmalymy biz? Bizi ysgynsyz, sowuk we öli halda galmalymy? Ah, ybadathanalarymyzyň içinde Hudaýyň Öz halkyna üflenýän Ruhunyň we demynyň bolmagyny nähili-de arzuw edýäris, olar aýaklarynyň üstünde durup ýaşasynlar diýip. Ýoluň dar, derwezäniň hem gyskydygyny görmegimiz gerek. Emma biz şol gysyk derwezeden geçip baranymyzda, onuň giňligi çäksizdir.” Manuscript Releases, volume 20, 217.

Ýagşy, ýel we sil 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda geldi we Laodikeýaly Ýedinji gününçi adventist buthanasy, Mesihniň çokundyrylyşy wagtynda ýehudylaryň synalşy ýaly hem-de 1840-njy ýylyň 11-nji awgustyndan başlap protestantlaryň synalşy ýaly synaldy. Şol pursatdan başlap, 2020-nji ýylyň 18-nji iýulyndaky pitneçi önünden aýdyşa çenli, Laodikeýaly Ýedinji gününçi

adventist öýi kem-kemden ýykyldy; edil haça çenli ýehudynyň ybadathanasynyň haraba edilendigi yglan edilişi ýaly we edil protestantlaryň 1844-nji ýylyň 19-njy aprelindäki ilkinji lapykeçlikde imandan dänen protestantçylyga geçişi ýaly.

Üçünji perişdäniň Laodikýa hereketi şondan soň özüniň ahyrky synag döwrüne girdi, we 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda başlanan synagda bolşy ýaly, gyzlar diňe bir birinji we ikinji perişdäniň Millerçi hereketiniň däl, eýsem üçünji perişdäniň hereketiniň hem düýpli hakykatlary bolan köne ýollara dolanmaga çagyryldy.

Güýçli aldanşygyň çäginde şol düýpli hakykatlaryň ret edilmeginiň nyşany Pawlusyň Ikinji Selaniklilerde ýazga geçiren habarydyr. Şol habar Daniel kitabynda «gündelik» arkaly nyşanlanýar, sebäbi William Miller hut Selaniklilerdäki şol bölümde Daniel kitabyndaky «gündeligiň» butparaz Rim imperiýasyny aňladýandygyna düşündi.

Danyýl kitabyndaky “gündelik” diýen düşüňjäniň kesgitlemesini ele alýan kitaplar ýazyldy. Olaryň köpüsi ýalňyşdyr, emma bu meseläni dogry düşündirýän Adventist ylahyýatçysynyň bir işini gözden geçirmek isleseňiz, John W. Peters tarapyndan ýazylan The Mystery of the Daily atly eseri tapyp bilersiňiz. Men bu makalada “gündelik” meselesiniň şol tarapyna deginmegi maksat edinmeýärin. Mundan başga-da, “gündelik” baradaky ýalan garaýşyň ahyrsoňy Laodikýanyň ýedinji gün Adventizminiň içinde nähili “kim, näme we näme üçin” taryhy bilen ornaşandygyny beýan edýän başga kitaplar hem bar.

“gündelik” diýip terjime edilen ýewreý sözünüň kesgitlemesi, hem-de 1901-nji ýylda çynlakaý başlanan “gündelik” baradaky esasy hakykata garşy pitneçilik taryhy, Habakkugyň Tablisalarynda hem-de Daniýel kitabyna degişli soňky makalalarda gaýtalap beýan edildi.

Men bu makalada “gündelik” meselesiniň ünsi Rim nyşany bilen baglanyşykly pygamberlik häsiýetleriniň ret edilmegine gönükdirilen ýagdaýda saklamagy maksat edinýärin. Ellen Waýtyň ýazgylarynyň ygtyýaryny hakykatdan-da kabul edýän her bir adam “gündelik” düşüňjesiniň dogry manysynyň nämedigini bilmek üçin diňe aşakdakylary okamaly.

“Şondan soň men ‘Gündelik’ babatda şuny gördüm: ‘gurbanlyk’ sözi adam paýhasy tarapyndan goşulypdyr we ol tekste degişli däldir; hem-de Reb onuň dogry düşünilişini höküm sagady baradaky jarçylygy berenlere berdi. 1844-nji ýyldan öň, agzybirlik bar wagty, diýen ýaly hemmeler ‘Gündelik’ baradaky dogry düşüňje boýunça birleşipdiler; emma 1844-nji ýyldan bäri, bulaşyklygyň içinde, başga garaýyşlar kabul edildi, şonuň yzyndan garaňkylyk we bulaşyklyk geldi.” Review and Herald, November 1, 1850.

William Milleriň “gündelik” baradaky düşüňjesini ret etmek, şol bir wagtyň özünde Ellen Whiteyň ýazgylarynyň ygtyýaryny hem ret etmektir; çünki ol “Rebbiň höküm sagadynyň nidasyny yglan edenlere onuň dogry düşüňjesini berendigini” gördi. Şeýle hem oňa “gündelik” baradaky beýleki garaýyşlaryň “garaňkylyk we bulaşyklyk” döredýändigini görkezildi, olar bolsa Mesihe mahsus häsiýetler däldir. Miller Ikinji Selaniklileri öwrenende “gündeligi” butparaz Rim hökmünde tanady.

“Men okamagy dowam etdim-de, munuň [gündelik] duş gelýän başga bir ýerini diňe Daniýelde tapyp bildim. Soňra men [konkordansiýanyň kömegi bilen] onuň bilen baglanyşykda duran şol sözleri aldym: ‘aýryp almak’; ol gündeligi aýryp alar; ‘gündeligiň aýryp alynjak wagtyndan başlap,’ we ş.m. Men okamaga dowam etdim, tekste hiç bir ýagtylygyň düşmejekdigini oýladym; ahyrsoňy 2 Selanikliler 2:7, 8-e geldim. ‘Çünki bikanunçylygyň syry eýýäm hereket edýär; diňe häzir saklap duran, ol ýoldan aýrylýança saklar, şondan soň bolsa şol zalym aýan bolar,’ we ş.m. Men şol tekste gelenimde, eý, hakykat nähili düşnükli we şöhratly göründi! Ine, ol şol ýerde! Ine, gündelik şol! Häzir bolsa, Pawlusyň ‘häzir saklap duran’ ýa-da päsgel berýän diýip aýdýan zady näme diýmek? ‘Günä adamy’ we ‘zalym’ diýlende, Papalyk göz önünde tutulýar. Onda Papalygyň aýan bolmagyna päsgel berýän näme? Elbetde, bu Butparazlykdyr; şeýle bolsa, ‘gündelik’ Butparazlygy aňlatmalydyr.”—William Miller, Second Advent Manual, 66-njy sahypa.” Advent Review and Sabbath Herald, 1853-nji ýylyň 6-njy ýanwary.

Netijede, Laodikiýaly Adventizm Mileriň we höküm sagadynyň jaryny yglan edenleriň özlerine berlen dogry düşüňjani bir gapdala goýup, «gündelik» Mesihini mukaddes mekandaky gullugyny aňladýar diýen dinden çykan protestantçylygyň ýalňyş düşüňjesini kabul etdi. Bu düşüňje köp tarapdan akyla sygmaýan zatdyr, emma ol diňe ýalňyş bolmak bilen çäklenmän, eýsem şýýtana degişli bir nyşanyň Mesihini nyşanydygyny öňe sürýär.

“Şeýlelik bilen, ilkinji nobatda aňdarha Şeýtany aňladýan bolsa-da, ikinji derejede ol butparaz Rimiň nyşanydyr.” The Great Controversy, 439.

Miller “gündeligi” butparaz Rimi, ýagny aňdarha diýip kesgitledi, emma Laodikeýa Adventizmi onuň Mesihini asmandaky mukaddes ýer gullugyny aňladýandygy baradaky pikiri ýykylyp giden Protestantizmden kabul etdi. “Gündeligiň” butparaz Rimidigini aýdýan Milleriň kesgitlemesiniň ret edilmegi, Habakkukyň ikinji babyň berjaý bolmasy bolan iki mukaddes çyzygyda hem görkezilen bir hakykatyň ret edilmegini aňladýar. Şonuň üçin bu, Levililer kitabynyň ýigirmi altynjy babyndaky ýedi wagtyň ret edilişi ýaly, düýpli bir hakykatyň ret edilmegidir.

“gündelik” diýen zadyň butparaz Rimi aňladýandygy baradaky hakykaty inkär etmek — Adventizmiň binýatlaryny hem-de Pygamberlik Ruhunyň ygtyýaryny inkär etmektir. Şeýtanyň bir nyşanyny Mesihiniň nyşany hökmünde tanatmak, Mesihini işini Şeýtanyň işi hökmünde tanatmaga barabardyr.

“Mesihini ret etmek bilen ýehudy halky bagyşlanmaz günäni etdi; rehimdarlygyň çakylygyny ret etmek bilen bolsa, biz hem şol bir ýalňyşlygy edip bileris. Biz ýaşasýň Şazadasyna kemsitme ýetirýäris we Onuň ygtyýarly wekillerine gulak asmakdan ýüz öwürüp, onuň ýerine jany Mesihden daşlaşdyrjak Şeýtanyň hyzmatkärlerine gulak asanymyzda, Ony Şeýtanyň sinagogasynyň önünde-de, asman äleminiň önünde-de utanja goýýarys. Adam muny edip ýören wagtynda, ol hiç hili umyt ýa-da bagyşlanma tapyp bilmez, ahyrynda bolsa Hudaý bilen ýaraşmaga bolan ähli islegini doly ýitirer.” The Desire of Ages, 324.

Laodikiýaly Adventizm “gündelik” we ýedi wagtyň düýpli düşünilişini ret edeninde, olar diňe bir Pygamberlik Ruhunyň ygtyýaryny we esalaryny ret etmän, eýsem öz düşünilişlerine Jabrail perişde we beýleki perişdeler tarapyndan getirilip ugrukdyrylan William Milleriň işini hem ret

etdiler.

“Hudaý Öz perişdesini Mukaddes Kitaba ynanmadyk bir daýhanyň ýüregine täsir etmek, ony pygamberlikleri agtarmaga ýolbaşçylyk etmek üçin iberdi. Hudaýyň perişdeleri şol saýlanan adama gaýtalap bardylar, onuň pikirini ugrukdyrmak we Hudaýyň halky üçin hemişe garaňky bolup gelen pygamberlikleri onuň düşünjesine açmak üçin. Oňa hakykat zynjyrynyň başlangyjy berildi, we ol baglanyşykdan baglanyşyga gözleg etmäge alnyp barylýdy; ahyrynda ol Hudaýyň Sözüne haýranlyk we buýsanç bilen garady. Ol ýerde ol hakykatyň kämil bir zynjyryny gördi. Öň ylhamdan mahrum hasap eden şol Söz indi onuň nazarynyň önünde öz gозelligi we şöhraty bilen açyldy. Ol Mukaddes Ýazgynyň bir böleginiň beýlekisini düşündirýändigini gördi, we haçan-da bir parça onuň düşünjesi üçin ýapyk bolsa, Sözüň başga bir ýerinde ony düşündirýän zady tapdy. Ol Hudaýyň mukaddes Sözüne şatlyk bilen, şeýle hem in çuň hormat we haýbat bilen garady.” Early Writings, 230.

“Onuň perişdesi” diýlen aňlatma Jebraýyl perişdäni görkezýär.

Perişdäniň: «Men Hudaýyň huzurynda duran Jabraýyl» diýen sözleri onuň asman kazyýetlerinde ýokary hormat-mertebä eýe bolan orny tutýandygyny görkezýär. Ol Danyýele habar bilen gelende: «Bu zatlarda meniň bilen duran başga hiç kim ýokdur, diňe siziň Şazadaňyz Mikaýyl [Mesih] bardyr» diýdi. Danyýel 10:21. Halasgär Ylhamda Jabraýyl barada şeýle diýýär: «Ol muny Öz perişdesi arkaly gulçysy Ýahýa iberip bildirdi». Ylham 1:1.» The Desire of Ages, 99.

Şeýtana degişli bir nyşany Mesihniň nyşany hökmünde tanamak diňe bagyşlanmajak günä bilen bir meňzeşlik bolman, eýsem bagyşlanmajak günä Mesihniň iberýän habarçylaryny ret etmek bilen hem baglanyşyklydyr. Şonda “gündelik” bagyşlanmajak günäniň nyşanyna öwrülýär, we “saýlanan” kişi bolan William Milleriň şol hakykata dogry düşünmäge ýolbaşçylyk edilendigi, soň bolsa onuň ret edilendigi düşünilende, bu ýagdaý göni Ikinji Selanikliler hatyna laýyk gelýär; hut şol Ýazgy bölümi-de Milleriň öz açyşyny eden ýeridir. Şol hakykaty ret etmek, hakykaty söýmezligiň subutnamasydyr, we şol gozgalaň Mukaddes Ruhun aýrylmagyna hem-de Şeýtanyň haram ruhunyň berilmegine getirýär; muny Pawlus güýçli azaşma diýip atlandyrýar.

Hut edil «halkyňy talan edýänler», «görünişi berkarar edýänler» bolşy ýaly, «gündelik» hem butparaz Riminiň nyşanydyr. Ikinji Selanikliler hatynyň many-mazmunynda, Pawlus ikinji bapdaky habaryň ret edilmeginiň, muny edýänleriň hakykaty söýmeýändiginiň subutnamasydygyny öwredýär. Sebäbi olar bapda beýan edilen hakykaty söýmeýändikleri üçin, güýçli azgynlyga duçar bolýarlar.

Ähli pygamberleriň hemmesi soňky günler barada ýüzlenýärler, we şu makaladaky öňki ylhamly parçalar Mukaddes Ruhun dökülip berilmegi döwründe hakykaty söýmeýänleriň üstüne güýçli azgynlygyň gelýändigini görkezýär. Bir topar ýag alýar, beýleki topar bolsa güýçli azgynlygy alýar.

Mukaddes Ruh, 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan ýakynda güýje girjek ýekşenbe kanunyna çenli möhürleniş döwrüniň iki synag döwründe açylyp görkezilen bilim artmasyny ret edýänleriň üstünden Mukaddes Ruhnyň aýrylýan şol taryhy döwrüň dowamynda dökülýär. Öňki bir parçany

gaýtalap aýdalyň:

“Ahyrky günlere nazar salyp, şol bir çäksiz güýç şeýle yglan edýär: ‘halas bolmaklary üçin hakykatyň söýgüsini kabul etmedikler’ hakda, ‘Şonuň üçin Hudaý olara güýçli aldanmany iberer, olar hem ýalana ynansynlar: hakykata ynanman, emma nadogrylykda lezzet tapanlaryň hemmesi höküm edilsin.’ Olar Onuň Sözüniň taglymatlaryny ret edenlerinde, Hudaý Öz Ruhuny yzyna alýar-da, olary özüleriniň söýýän aldawlaryna terk edýär.” Early Writings, 46.

Setir üstüne setir, Danyýel soňky günlerde göreni berkarar edýänleriň seniň halkyňyň talaňçylarydygyny (Rimiň nyşany) öwredýär. Talaňçylar «gündelik» hökmünde hem görkezilýär. Süleýman soňky günlerde görşi bolmadyklaryň heläk bolýandygyny, ýagny ýalaňaç bolýandygyny öwredýär. Ýalaňaç edilmek Laodikiýaly bolmakdyr, Laodikiýaly bolsa akylsyz gyzdyr.

“Akylsyz gyzlar tarapyndan şekillendirilen Ybadathananyň ýagdaýy, Laodikeýa ýagdaýy hökmünde hem beýan edilýär.” Review and Herald, 19-njy awgust, 1890.

Ýarygijar ýarygysy baradaky habar gelende akylsyzdan mahrum gyz bolmak, Ýuhannanyň Ýlham kitabynyň on altynjy babynda: “ýalaňaçlygyň utanjy” diýip ýazga geçirýän zadyny ýüze çykarmakdyr. Ýuhannanyň altynjy bela baradaky duýduryşy, 1989-njy ýyldan bäri dünýäni Armageddona tarap alyp barmak işiniň içindebolýan aždaha, janawar we ýalan pygamberden ybarat üçtaraplaýyn birleşme bilen baglanyşyklydyr.

Pawlusyň Ikinji Selaniklilere ýazan hatyndaky habary diňe Daniýel tarapyndan “gündelik” hökmünde görkezilen butparaz Rimi hakynda däl; eýsem bu bap butparaz Rimiň papalyk Rimi bilen bolan gatnaşyklaryny aýratyn nygtaýar. Butparaz Rim 538-nji ýylda günä adamsynyň ýer ýüzüniň tagtyna çykmagyna böwet boldy (saklady). Butparaz Rim aýrylandan soň, “bikanunçylygyň syry”, ýagny Rimiň papasy bolan “ol zalym” aýan edilýär. Bu bapda Pawlus butparaz Rim bilen papalyk Rimiň arasynda aýratyn pygamberlik gatnaşyklaryny görkezýär. Bu bapyň taglymatyny ret etmek hakykaty ret etmek we güýçli azgynlygy kabul etmek diýmekdir.

Hiç kimse sizi hiçbir suretle aldatmasın; çünkü önce büyük bir sapma gelmedikçe ve günah adamı, mahvın oğlu, açığa çıkarılmadıkça o gün gelmeyecektir. O, Tanrı diye anılan ya da tapınılan her şeye karşı duran ve kendini onların hepsinin üstüne yücelten kimsedir; öyle ki, kendisini Tanrı göstererek Tanrı’nın mabedinde oturur. Ben daha yanınızdayken size bunları söylediğimi hatırlamıyor musunuz? Ve şimdi onu kendi vaktinde açığa çıkarılabilmesi için neyin engellediğini biliyorsunuz. Çünkü fesadın sırrı şimdiden işlemektedir; ancak şimdi engel olan, ortadan kaldırılınca dek engellemeye devam edecektir. Ve o zaman o Kötü açığa çıkarılacaktır; Rab onu ağzının soluğuyla yok edecek ve gelişinin parıltısıyla ortadan kaldıracaktır. O kişinin gelişi, Şeytan’ın etkinliğine göre, her türlü kudret, alametler ve yalancı harikalarla, ve mahvolanlarda haksızlığın her türlü aldatıcılığıyla olacaktır; çünkü kurtulabilmeleri için gerçeğin sevgisini kabul etmediler. Ve bunun için Tanrı onlara kuvvetli bir aldanış gönderecektir ki, yalana inansınlar; öyle ki, gerçeğe iman etmeyip haksızlıktan zevk alanların hepsi mahkûm olsun. 2 Selanikliler 2:3–12.

Näme üçin bu soňky günleriň adamlary “näletlenýär?” Näme üçin olaryň üstüne “güýçli azgynçylyk” iberilýär? Näme üçin olar “heläk bolýarlar” we şeýlelikde özüleriniň ýalaňaçlygynyň

utanjyny paş edýärler? Bu bölekde aýdylmagyna görä, munuň sebäbi olaryň hakykaty söýmeýändikleridir; we bapda beýan edilen hakykat şony görkezýär: Mukaddes Kitabyň pygamberlikdäki dördünji patyşalygy bolan butparaz Rim, butparazlyk aýrylýança, Mukaddes Kitabyň pygamberlikdäki başınjy patyşalygy bolan papalyk Rimiň tagta çykmagyna päsgel bererdi.

Bölümde görkezilen butparaz Rim bilen papalyk Rimiň arasyndaky gatnaşyk, Ýahýa tarapyndan Pergam ybadathanasy bilen Týatira ybadathanasynyň arasyndaky gatnaşyk arkaly hem görkezilýär. Pergam butparaz Rim bilen gabat gelýär, Týatira bolsa papalyk Rimdir. Pawlus bilen Ýahýa, şeýle hem Danyýel kitaby ýaly, bu iki güýjüň arasyndaky gatnaşyga iki şaýat berýär.

Danyýl kitabynda butparaz Rimiň papaçylyk Rimi bilen gatnaşygy gaýtalanyp beýan edilýär. Danyýlyň ikinji babynda ol demir bilen palçygyň garyndysy arkaly görkezilýär. Danyýlyň ýedinji babynda hem butparaz Rim, hem-de papaçylyk Rimi “tapawutly” patyşalyklardyr; Danyýlyň ikinji baby bu iki güýji garyndy hökmünde şekillendirýän bolsa-da, ýedinji bap papaçylyk häkimiýetiniň butparaz Rimiň on şahaly patyşalygyndan çykýandygyny kesgitleýär. Danyýlyň sekizinji babynda dokuzynjy aýatdan on ikinji aýada çenli bolan kiçi şah iki döwründe-de Rimdir. Dokuzynjy we on birinji aýatlar kiçi şahy erkeksi jynsda beýan edýär, şeýlelikde butparaz Rimi kesgitleýär; onunjy we on ikinji aýatlar bolsa kiçi şahy aýallyk jynsda beýan edýär, şeýlelikde papaçylyk Rimi kesgitleýär.

Danyýl kitabyň sekizinji babynda, on üçünji aýatda, butparaz Rim bilen papalyk Rim iki weýran ediji güýç hökmünde görkezilýär. Butparaz Rim “gündelik” weýran ediji güýçdir, papalyk Rim bolsa weýran edýän hyýanatdyr. On birinji babyň otuz birinji aýatynda butparaz Rimiň “gündelik” weýran ediji güýji papalyk güýç bolan weýran ediji ýigrenji zady ornaşdyrýar. On ikinji babyň on birinji aýatynda bolsa papalygyň weýran ediji ýigrenji zadyny dikeltmek üçin butparaz Rimiň “gündelik” weýran ediji güýji aýrylýar.

Rimiň weýran ediji iki güýjüniň arasyndaky gatnaşyk Daniel we Ylham kitaplarynyň esasy mowzugydyr, we şol gatnaşyk Pawlusyň bir adamyň ýalana ynanmak arkaly döreyän güýçli aldawa duçar bolmazlygy üçin söýmeli hakykaty hökmünde görkezýän zadydyr. Hudaý hiç wagt gaýtalama etmeýär, we butparaz Rimiň papalyk Rim bilen gatnaşygynyň her bir beýany bu mesele barada özüne mahsus aýratyn şaýatlygy berýär; emma ahyrky günlerde Rimiň nyşanyny ret etmek, soňky ýagşyň ret edilmegi we onuň ýerine güýçli aldawyň kabul edilmegidir. Bu, ebedilik ýalaňaç Laodikýaly hökmünde tanalmagy aňladýar.

Laodikeýaly Adwentist taryhçylary, William Milleriň ornuna we işine hiç hili mukaddes hormat görkezmeseler-de, onuň bütün pygamberlik ulanyşlaryny guran pygamberlik gurluşynyň butparaz Rim bilen papalyk Rimiň arasyndaky gatnaşygy ykrar etmegidigini belläp geçýärler. Jebraýyl we beýleki perişdeler Millere butparaz Rim bilen papalyk Rimiň arasyndaky gatnaşyga düşünmäge ýol görkezidiler, emma öz taryhynda ol Rimi aňdarha, haýwan we ýalançy pygamberden ybarat üç esse bir birlik hökmünde görmedi.

Onuň döwründe Amerikanyň Birleşen Ştatlary entek ýalan pygamber hökmünde öz wezipesine başlamandy, çünki Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň protestantlary 1844-nji ýyla çenli Rimiň gyzlaryna öwrüländiler, Milleriň düýpli işi bolsa eýýäm 1842-nji ýylyň maýynda taýýarlanan

1843-nji ýylyň çyzgysynda ýerleşdirilipdi.

1989-njy ýylda Daniýel kitabyň on birinji babyndaky soňky alty aýat açyldy, we şol döwrüň habarchysy on birinji babyň kyrkynjy aýatyndan kyrk başinji aýatyna çenli pygamberlik işleriniň içinden geçýän üç güýjüň bardygyny tanady. Kyrkynjy aýatdaky günortanyň patyşasy aagondarha güýjüdir; demirgazygyň patyşasy bolsa, aýatyň başynda, 1798-nji ýylda, Napoleonçylyk Fransiýanyň aagondarha güýjüniň eli bilen ölümli ýarasyny urulan papalyk güýjüdir. Bu aýatda papalyk güýji özüniň ölümli ýarasyny bejermek işine başlaýar. 1989-njy ýylda demirgazygyň patyşasy şol wagt günortanyň patyşasy bolan Sowet Soýuzynyň aagondarha güýjüne garşy jogap hüjümini edýär. Katolisizmiň wagşy haýwany Sowet Soýuzyna garşy jogap hüjümini edeninde, ol Ylham kitabyň on altynjy babyndaky ýalan pygamber bolan Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň wekil goşuny bilen geldi. Günortanyň patyşasy bolan aagondarha, demirgazygyň patyşasy bolan wagşy haýwan, hem-de arabalaryň, atlylaryň we gämileriň ýalan pygamberi bary kyrkynjy aýatda şekillendirilendir, we pygamberlik çyzygy kyrk başinji aýatda, papalyk güýjüniň “öz ahyryna gelip, oňa kömek etjek hiç kimsäniň bolmaýan” wagtynda tamamlanýar.

Ylhamlar kitabyň on altynjy babyndaky Armageddon, Mesihniň gaýdyp gelmeginiň önüsyrynda adamzadyň gozgalaňyny görkezýän alamatly geografik sebitdir. Armageddon bir alamatdyr; bu söz iki sözden düzülen: “Har”, ýagny dag, we “Megiddo”, ýagny Ýezreel jülgesi. Ýahýanyň Megiddony jülge bolandygyna garamazdan ony dag bilen birleşdirmegi, pygamberligi öwrenýäne Armageddonyň geografik salgylanmany öz içine alýan bir alamatdygyny bildirýär; sebäbi Ýezreel jülgesinde hiç hili dag ýokdur.

Ýezreel jülgesi üç deňziň (Ortaýer deňzi, Galileýa deňzi we Öli deňiz) hem-de Iýerusalimiň arasynda ýerleşýär. Ol Ysraýylyň demirgazygynda göräýmäge merkezi ýerde bolup, bu üç suw giňişligi we Iýerusalim onuň töwereginde dürli ugurlarda ýerleşendir. Danyýel on birinji kyrk başinji aýatynda demirgazygyň patyşasynyň öz ahyryna gelip, oňa ýardam etjek hiç kimiň bolmajakdygy beýan edilýär; aýat onuň geografik ahyryny deňizleriň we şöhratly mukaddes dag bolan Iýerusalimiň arasynda diýip görkezýär. Danyýel on birinji kyrkynjy aýaty papalyk häkimiýetiniň ölüm getiriji ýarasynyň sagaldylmagynyň we onuň ahyrky soňunyň temasy bolan üç güýji tanyşdyrýar.

Aýatlaryň ilkinji jümlesi ahyrzaman döwrüni 1798-nji ýylda görkezýär; şol wagt papalyk öz ölümli ýarasyny aldy, kyrk başinji aýat bolsa onuň hemişelik ölümli ýarasyny görkezýär. Papalyk häkimiýetiniň ilkinji we soňky ölümli arasyndaky pygamberlik taryhy, adamzadyň gozgalaňyny ýüze çykarýar; olar papalyk häkimiýetiniň agalygyny täzedan dikeldýärler, şonda onuň ölümli ýarasyny papalyk häkimiýetiniň in soňky heläkçiliginden öň sagalýar. Alty aýat hakykatyň möhürini göterýär, çünki başlangyç bilen ahyr hem papalyk häkimiýetiniň ölümidir, ortaky aýatlar bolsa ilkinji ölümli ýaranyň sagaldylyşy mahalynda adamzadyň gozgalaňydyr.

Miller asman perişdeler tarapyndan butparaz Rim bilen papalyk Rimiň arasyndaky gatnaşyga degişli nur bilen üpjün edildi. Milleriň ähli pygamberlik ulanylyşlarynda peýdalanan pygamberlik nusgasyna düşünmeginiň açary Ikinji Selaniklilerdäki “gündelik” boldy. Şol bapdaky “gündelik” butparaz Rimdir; William Milleriň düşünmäge gelen görnüşini hut şol berkarar etdi, çünki on

birinji babyň on dördünji aýatyndaky “seniň halkyňyň talaňçylary” bolan Rim görnüşi berkarar edýär.

1989-njy ýylda bilimiň artmagyny düşünmek üçin galdyrylan habarçy Rimiň üç görnüşli tebigatyna düşündi. Miller birinji we ikinji perişdeleriň habarçysydy, hem-de ol dünýä hödürän görüşüni esaslandyrmak üçin Rimiň birinji we ikinji ýüze çykyşlaryna düşündi. Üçünji perişdäniň habarçysy bolsa dünýä yglan etmek üçin özüne berlen görüşüni esaslandyrmak maksady bilen Rimiň ähli üç ýüze çykyşyna düşündi.

Rimiň ilkinji ýüze çykyşy butparaz Rim boldy. Butparaz Rimden ikinji ýüze çykyş bolan papalyk Rimi geldi. Ilkinji iki ýüze çykyşdan döwrebap Rim, ýagny aždaha, wagşy haýwan we ýalan pygamberiň üçtaraplaýyn birleşigi döredi.

Biz indiki makalada Advent taryhyndaky “gündelik” baradaky jedeliň ugruny dowam etdireris.

Daşky görnüşiň astyny görýän, ähli adamlaryň ýüreklerini okaýan Zat uly ýagtylyk alanlar barada şeýle diýýär: “Olar özleriniň ahlak we ruhy ýagdaýy sebäpli ne gynanýarlar, ne-de haýran galýarlar.” Hawa, olar öz ýollaryny saýlap aldylar, olaryň jany bolsa öz ýigrenji işlerinden lezzet alýar. “Meniň hem olara azgynlyklaryny saýlap berjekdigim, gorkýan zatlaryny olaryň başyna getirjekdigim bardyr; çünki Men çagyranymda, hiç kim jogap bermedi; Men sözlänimde, olar gulak asmadylar; eýsem, olar Meniň gözümde ýamanlyk etdiler we Meniň hoşal bolmadyk zadymy saýladylar.” “Hudaý olara güýçli azgynlyk iberer, şonuň üçin olar ýalana ynanarlar”, çünki “halas bolmaklary üçin hakykatyň söýgüsini kabul etmediler”, “ýöne nädogrulykdan lezzet aldylar.” Işaya 66:3, 4; 2 Selanikli 2:11, 10, 12.

Asmandaky Mugallym şeýle sorag berdi: «Özüňizi dogry binýadyň üstünde gurýarsyňyz we Hudaý işleriňizi kabul edýär diýip görkezme berýän mahalyňyz, hakykatda bolsa köp zatlary dünýä syýasatyna görä amala aşyryp, Ýehowa garşy günä edýärkäňiz, aklyly aldap biljek mundan-da güýçli nähili bir azdyrma bolup biler? Eý, bu nähili uly bir aldawdyr, akylly olar erkine tabyn edýän nähili özüne çekiji bir azdyrmadyr: haçan-da bir wagtlar hakykaty tanap bilen adamlar takwalygyň ruhuny we güýjüni däl-de, diňe onuň daşky görnüşini şolar bilen çalşyranlarynda; haçan-da olar özlerini baý, mal-mülki artan we hiç zada mätäç däl hasap edenlerinde, hakykatda bolsa ähli zada mätäçdirler.»

“Hudaý Öz eşiklerini teginsiz päk saklaýan wepaly gullaryna bolan garaýşyny üýtgetmedi. Emma köpler: «Parahatçylyk we amanylyk» diýip gygyryşýarlar, şol wagt bolsa olaryň üstüne duýdarsyz heläkçilik gelýär. Çynlakaý toba bolmasa, adamlar ýüreklerini boýun alma arkaly peseltmeseler we hakykaty Isada nähili bolsa, şonuň ýaly kabul etmeseler, olar hiç haçan asmana girmesler. Haçan-da aramyzda saplanma bolup geçse, biz indi özümizi baý, mal-mülkden doly, hiç zada mätäç däl diýip öwünip, rahatlykda arkaýyn oturmaris.”

“Kim hakykat bilen şeýle diýip biler: ‘Biziň altynymyz otda synalypdyr; biziň egin-eşiklerimiz dünýä tarapyndan tegmillenmedikdir?’” Men biziň Mugallymymyzyň özüni dogruçylyk diýlip atlandyrylýan egin-eşiklere ýarat edýändigini gördüm. Olary sypyryp aýryp, aşagyndaky hapalygy äşgär etdi. Soňra Ol maňa şeýle diýdi: “Olaryň öz hapalygyny we häsiýetleriniň çüýremegini nädip görkezme üçin ýapyp goýandyklaryny görmeýärsiňmi? ‘Wepadarlykly

şäher nädip jelep boldy!’ Atamyň öýi söwda öýüne, ylahy huzuryň hem şöhratyň terk eden ýerine öwrüldi! Şol sebäpli gowşaklyk bar, we güýç ýetmezçilik edýär.” Testimonies, 8-nji tom, 249, 250.